

Romain Gary
(Émile Ajar)

Regele Solomon

Traducere din limba franceză și note
de Daria Laura Bârsan

POLIROM
2019

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de
Bogdan-Alexandru Stănescu.

Romain Gary (Émile Ajar), *L'Angoisse du roi Salomon*

Copyright © Éditions Mercure de France, 1979
All rights reserved

© 2019 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: Ferdinand Hodler (1853-1918), *Autoportret* (1916)

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

GARY, ROMAIN

Regele Solomon / Romain Gary (Émile Ajar); trad. din lb. franceză și note de Daria Laura Bârsan. – Iași: Polirom, 2019

ISBN 978-973-46-7961-4

I. Bârsan, Daria Laura (trad.)

821.133.1

Printed in ROMANIA

I-am luat mâna. Nu era ceva personal, dar nu poți lua de mâna pe toată lumea.

Cele trei prostituate de la masa alăturată își spuneau probabil că eram cu domnișoara Cora ca să-mi câștig existența, e primul lucru care-ți trece prin cap când n-ai din ce trăi. De obicei eram văzut acolo cu fete drăguțe și mă bucuram pentru domnișoara Cora, căci ocupase astfel un loc bun. M-am întins pe canapea ca un nobil și am luat-o pe după umeri. S-a relaxat puțin.

— Nu se cade, Jeannot. Se uită lumea la noi.

— Domnișoară Cora... Era o vedetă de cinema pe care o chemea Cora. Cora Laparcerie.

— Dumnezeule, de unde știi tu asta? Era demult, înainte să te naști.

— Ăsta nu-i un motiv să fie uitată. Dacă aş putea, mi-aș aduce aminte de toată lumea, de toți oamenii care au trăit. Deja e foarte aiurea și fără asta.

— Fără ce?

— Fără să fii uitat.

— Numele meu adevărat era Coraline Kermody. Dar l-am schimbat cu Lamenaire.

— De ce? Kermody e un nume drăguț.

— Pentru că sună ca „inimă blestemată”¹, iar tata repeta asta întruna, când eram mică, din cauza problemelor lui.

— Era bolnav de inimă?

— Nu, dar maică-mea îl însela tot timpul, iar apoi l-a și părăsit. Zicea că Kermody e un nume predestinat. Aveam zece ani pe-atunci. Se îmbăta și rămânea în fața sticlei, bătând în masă și repetând „inimă blestemată”, „inimă blestemată”.

1. În franceză, „*cœur maudit*“ (inimă blestemată) se pronunță asemănător cu Kermody.

Asta m-a marcat. Mi-am spus că poate există un blestem aruncat asupra noastră, din cauza numelui. Așa că mi-am luat numele de Cora Lamenaire.

— Păi, ar fi trebuit să vă luați numele Durand sau Dupont.

— De ce?

— Pentru că-i același lucru pentru toată lumea, iar Kermody sau Dupont sau Durand e totuna. Era la cinematecă un film formidabil de-al lui Fritz Lang, *M – Un oraș își caută ucigașul*.

— E un film de dragoste?

— Nu, dimpotrivă. Nici nu-ți atinge inima. Dar tot acolo ajungi. Cu cât vorbești mai puțin despre inimă, domnișoară Cora, cu atât spui mai multe despre subiect, când vezi ce se întâmplă. Există lucruri care strălucesc atât de tare prin absența lor, încât soarele se poate duce să se ascundă. Nu știu dacă ați văzut fotografia cu vânătorul canadian care ridică bâta în timp ce puiul de focă îl privește și așteaptă lovitura. Sentimentalismul, știți?

Atunci s-a întâmplat ceva care m-ar fi făcut să roșesc dacă n-ar fi fost atâta zgromot care să diminueze totul. Mi-a luat mâna, a dus-o la buze, a sărutat-o și apoi a lipit-o de obrazul ei. Din fericire se pusese *Love me so sweet* de Stig Welder și nu există nimic mai emoționant decât cântecul ăsta, ținând cont că toba mare bate aşa de tare, că nu mai poți nici gândi, nici simți nimic. Domnișoara Cora încă îmi ținea mâna pe obrazul ei, dar tot ce auzeam era toba mare. Cea a lui Stig Welder, nu a mea.

— Domnișoară Cora, dacă o s-ajung vreodată să-mi fac un nume, acesta o să fie Kermody. Marcel Kermody. O să fie cap de afiș.

— Și de ce nu Jean?

— Pentru că până la urmă mi se spune mereu Jeannot Lapin.

Luminile din Slush se schimbau fără încetare, scăldându-ne ba în albastru, ba în violet, ba în verde, ba în roșu, iar domnișoara Cora nu mai era singura dinăuntru cu fața în toate culorile, din cauza machiajului. Exagerase. Un chelner a venit să ia comanda, ea a cerut fără ezitare șampanie, iar chelnerul m-a privit de parcă voia să afle ce gândesc. I-am făcut cu ochiul, aruncându-i un zâmbet de genul „nu eu plătesc, prietene“, ne-am trezit cu o sticlă de Cordon Rouge într-o găleată cu gheăță și asta era tot ce-mi trebuia. Cel puțin jumătate dintre tipii și gagicile de-acolo mă cunoșteau. Parcă-i și auzeam. Deci, Jeannot, ai găsit o mină de aur, după cum se vede. Pe bune!

Mi-am scos jacheta, aşa de cald era. Nu fumez și am vrut să iau o țigară din pachetul domnișoarei Cora, dar a scos ea una, a aprins-o și mi-a strecurat-o între buze, mie îmi era indiferent, dar la șaizeci și cinci de ani aşa ceva nu se face. Șampania era de vină.

— Să nu crezi că te-am uitat, Jeannot. Mă ocup de tine. Am sunat la producători și agenți, cunosc încă multă lume...

Încerca să-mi spună că nu-mi pierdeam timpul cu ea. Nu înceta să-mi vorbească despre fizicul meu, aveam exact magnetismul animal care-i lipsea cinemaului francez. Nu se mai oprea și, cum toate mesele erau foarte apropiate, avea public. Pe mine mă doare-n cot dacă sunt amuzant sau nu, dar să fii ridicol e cu totul altceva.

— Domnișoară Cora, nu vă cer nimic.

— Știu, dar nu-i nimic mai frumos decât să ajuți pe cineva să reușească. O înțeleg aşa de bine pe Piaf, care a făcut atâtea pentru Montand și Aznavour.

Domnișoara Cora avea o voce frumoasă. Puțin răgușită. Trebuie să fi fost senzuală. O priveam cu atenție, încercând să mi-o imaginez. Trebuie să fi avut o față mică și strengărească, cu pistriu și trăsături fine și oarecum nostime și un breton de copilă pe frunte. Vocea probabil că nu i se schimbase prea mult, veselă, exaltată, ca și cum se minuna de orice și viața era plină de surprise. Trebuie să fi fost ceea ce se cheamă o bucătică bună.

— Nu te plăcăsești prea tare cu mine? Pari visător.

— Nici vorbă, domnișoară Cora, e doar din cauza gălăgiei. La discotecă nu se poate fără toba mare. Te doare capul de la atâtea bum-bum-bumuri. Ce-ar fi să mergem într-un local liniștit?

— Mi-am făcut plinul de liniște, Jeannot. De treizeci de ani sunt liniștită.

— De ce v-ați opus așa de devreme, domnișoară Cora? Acum treizeci de ani erați încă Tânără.

E ezitat puțin.

— O, de fapt, nu-i nici un secret. Nu s-a mai vorbit despre asta de multă vreme, toată treaba a fost dată uitării, și cu atât mai bine, chiar dacă asta înseamnă că și eu am fost dată uitării împreună cu restul...

A băut puțină șampanie.

— Am cântat sub ocupație, poftim.

— Și ce dacă? Toți au cântat. S-a făcut chiar și un film acum ceva timp, cu mari vedete.

— Da, dar eu nu eram o mare vedetă. Așa c-au avut grija de mine în mod special. N-a durat mult, doi sau trei ani, dar apoi am făcut tuberculoză... asta a însemnat încă trei ani de liniște. Iar de atunci, sunt aproape treizeci de ani de când am parte de liniște.

A râs, la fel și eu, ca să micșorez gravitatea vorbelor ei.

— Din fericire am din ce trăi.

Vorbea de latura materială.

— Trebuie să vedeți partea plină a paharului, domnișoară Cora, doar că nu știm întotdeauna care e aia. Nu se vede prea clar.

— Nu-mi mai spune tot timpul domnișoară Cora, zi-mi simplu Cora.

A mai băut puțină șampanie.

— N-am avut niciodată prea mult noroc în dragoste...

Aici n-am vrut să mă amestec.

— În 1941 m-am îndrăgostit nebunește de un derbedeu. Am cântat într-un bar din strada Lappe, pe care-l administra el. Avea trei fete care făceau trotuarul pentru el, iar eu știam asta, dar ce vrei...

— Kermody!

A scos un hohot de râs scurt, ca un țipăt de pasăre.

— Da. Kermody. Poezia se face din orice, iar cum eu eram interpretă de muzică realistă... Domnul Francis Carco¹ mi-a scris mai multe versuri. Așa că tipul ăsta, cu gurița lui de indian și aerele de dur... Domnul Francis Carco, care mai trecea pe-acolo, îmi spunea că trebuie să fiu atentă, să nu amestec lucrurile... Dar eu le-am amestecat și, cum el lucra pentru Bonny și Lafont, care au fost împușcați la eliberarea de sub ocupație, lucrurile n-au luat o întorsătură bună. Mai toarnă-mi șampanie.

A băut și a uitat de mine. Vedeam limpede că e dusă cu gândul la cântecele ei realiste, în ciuda tobei mari, iar apoi s-a întors spre mine și mi-a zis:

— Am fost foarte iubită, să știi.

1. Pseudonimul lui François Carcopino-Tusoli (1886-1958), scriitor și jurnalist francez.

Mi-o aruncase pe un ton acuzator, de parcă aveam vreo vină în toate astea.

A lăsat paharul jos.

— Dansează cu mine.

Era o piesă lentă și ea s-a lipit imediat de mine, dar am văzut că închisese ochii și nu punea prea mult suflet. Am prins-o mai strâns de mijloc ca să-o ajut să-și amintească. Era *Get it green* a lui Eron Fisk și reflectoarele au subliniat asta prin culoare, aşa că eram toți verzi. Tipul care se ocupă de atmosferă la Slush și care e, în opinia mea, cel mai bun din domeniu se numește Zadiz și lumea îi zice Zad. Are tras pe cap, sub joben, un ciorap cu un schelet fosforescent și un craniu, dar în viață de zi cu zi are soție și trei copii. Ascunde lucrul ăsta, pentru că-i strică reputația. *Punk* înseamnă în engleză lovitură și e o chestie care se vrea mai presus de toate, unde nu mai contează nimic și nu mai există sensibilitate. E ca acei paria din India, pe care nimeni nu poate să-i atingă. Asta numește Chuck transcendentă și stoicism, când nu-ți pasă de nimic, și de aceea există întotdeauna în Slush tipi care nu dau doi bani pe svastici și alte chestii naziste. Zad susține că are prostitute care lucrează pentru el și că a stat la părnaie, dar l-am văzut o dată prin Grădinile Tuileries cu băiatul cel mic în cărcă și ceilalți doi de mână și s-a făcut că nu mă cunoaște. Și eu visez câteodată să fiu un jeg de om, încât să nu mai simt nimic. Sunt unii care și-ar ucide mama și tatăl ca să scape de ei însisi, pentru desensibilizare. Marcel Kermody e numele pe care o să mi-l iau cu prima ocazie. Mi-ar plăcea să fiu actor, căci îți petreci tot timpul dându-te drept altcineva și trăiești ascuns în interior. Când devii Belmondo, Delon sau Montand, ca să mă rezum la vii, ai tot dreptul la anonimat, mai ales când ai talent și știi să-i joci pe Belmondo, Delon sau Montand. Chuck ridică din umeri,